

WYMAGANIA EDUKACYJNE I PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII W KLASIE II LICEUM /4-letnie/

Klasa: II poziom podstawowy

**Podręcznik: Oblicza geografii – zakres podstawowy R. Malarz, M. Więckowski,
Wyd. Nowa Era + karty pracy**

Atlas: Polska, kontynenty, świat, Wyd. Nowa Era

Poziomy wymagań:

- konieczne – obejmują wiadomości i umiejętności, które umożliwiają uczniowi świadomy udział w lekcji, a także wykonywanie przez ucznia prostych zadań związanych z życiem codziennym;

- podstawowe- określają wiadomości i umiejętności ważne i najbardziej uniwersalne, stosunkowo łatwe do opanowania i użyteczne w życiu codziennym oraz niezbędne do kontynuowania nauki na wyższych poziomach;

- rozszerzające – dotyczą wiadomości i umiejętności trudniejszych, wspierających tematy podstawowe. Pośrednio mogą być użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia;

- dopełniające – zakładają opanowanie treści podstawy programowej kształcenia ogólnego z geografii zawarte w wymaganiach koniecznych, podstawowych, rozszerzających i dopełniających. Określają wiadomości i umiejętności trudne do przyswojenia, złożone oraz o charakterze problemowym.

- wykraczające - obejmują w całości treści podstawy programowej kształcenia ogólnego z geografii zawarte w wymaganiach koniecznych, podstawowych, rozszerzających, dopełniających i wykraczających. Dotyczą zagadnień szczególnie złożonych i twórczych naukowo.

Kryteria stopni szkolnych:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- opanował w całości treści wykraczające, potrafi je selekcjonować i hierarchizować, samodzielnie analizuje i interpretuje zjawiska geograficzne, ocenia i wyciąga wnioski na podstawie materiałów źródłowych, samodzielnie rozwiązuje postawione mu problemy, proponuje rozwiązania nietypowe, posiada umiejętność myślenia geograficznego, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia lub
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści dopełniające, potrafi samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne lub praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach
- sprawnie posługuje się terminologią geograficzną oraz mapami geograficznymi, umiejętnie ocenia, interpretuje i analizuje zjawiska geograficzne, dostrzega związki i zależności zachodzące w środowisku geograficznym, posiada zdolność myślenia geograficznego.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod. Ponadto samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowiska.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- przyswoił treści konieczne, z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach;
- rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne lub praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu
- nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności
- nie potrafi korzystać z mapy, zlokalizować głównych obiektów geograficznych na mapie, błędnie analizuje zjawiska geograficzne

Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia.

	Forma	Zakres treści	Częstotliwość	Zasady
Prace pisemne	sprawdziany pisemne (trwające 30 min lub dłużej)	<ul style="list-style-type: none"> • jeden dział lub połowa obszernego działu 	minimum jedna ocena w okresie	<ul style="list-style-type: none"> • zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem • adnotacja w e – dzienniku • w miarę możliwości poprzedzone lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających • termin oddania ocenionych prac – 2 tygodnie
	kartkówki (trwające do 20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • zagadnienia z trzech ostatnich tematów lekcyjnych 		<ul style="list-style-type: none"> • bez zapowiedzi lub zapowiedziane z wyprzedzeniem – ustnie lub przez e-dziennik; na lekcji poprzedzającej kartkówkę • termin oddania ocenionych prac – 1 tydzień
Prace domowe, projekty i inne	domowe	<ul style="list-style-type: none"> • materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu 	minimum dwie oceny w okresie	<ul style="list-style-type: none"> • ocenie może podlegać wybiórczo kilka prac
	w innej formie	<ul style="list-style-type: none"> • prace badawcze, projekty np.: prowadzenie doświadczeń, wykonywanie modeli • prace dodatkowe, np.: wykonywanie plakatów, planszy, pomocy dydaktycznych 		
Odpowiedzi ustne		<ul style="list-style-type: none"> • dana partia materiału - 		<ul style="list-style-type: none"> • bez zapowiedzi

	maksymalnie 3 ostatnie lekcje		
Znajomość mapy	• lista obiektów geograficznych podanych przez nauczyciela		• zapowiedziane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem (adnotacja w e – dzienniku)
Praca na lekcji (indywidualna lub zespołowa)	• bieżący materiał nauczania		• ocenie podlegają: aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy samodzielnej oraz praca w grupie

Pozostałe ustalenia dotyczące sposobów bieżącego sprawdzania postępów ucznia

1. Sprawdziany pisemne

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.
- Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych, musi przystąpić do niego w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej lub gdy uczeń unika wyznaczenia terminu, nauczyciel ma prawo zobowiązać go do napisania sprawdzianu w terminie przez siebie wyznaczonym, bez wcześniejszego poinformowania ucznia.
- Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej z pracy kontrolnej jednogodzinnej w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania oficjalnej informacji o uzyskanej ocenie

2. Sposób oceniania prac pisemnych.

Oceny prac pisemnych dokonuje się zgodnie z podaną niżej skalą procentową.

- 0% - 39 % - ocena niedostateczna
- 40% - 50% - ocena dopuszczająca
- 51% - 74% - ocena dostateczna
- 75% - 90% - ocena dobra
- 91% - 97% - ocena bardzo dobra
- 98%-100% - ocena celująca

3. Kartkówki

Nieobecność ucznia na kartkówce nie zobowiązuje go do zaliczania danej partii materiału.

4. Odpowiedzi ustne

Oceny	Kryteria
celujący	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca; uczeń potrafi wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych i nietypowych
bardzo dobry	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca
dobry	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna
dostateczny	odpowiedź nie w pełni samodzielna, pojawiają się błędy merytoryczne
dopuszczający	odpowiedź niesamodzielna, pomijająca istotne treści merytoryczne
niedostateczny	odpowiedź niesamodzielna, poważne błędy merytoryczne lub brak odpowiedzi

Przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel powinien przekazać uczniowi informację zwrotną.

5. Nieprzygotowanie do zajęć

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do odpowiedzi ustnej bez usprawiedliwienia jeden raz w półroczu. W przypadkach losowych, na prośbę rodzica, może być nieprzygotowany po raz drugi. O powyższym fakcie uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela na początku lekcji. Swoje nieprzygotowanie uczeń zgłasza przed każdą lekcją. Nieprzygotowanie, o którym mowa wyżej, obejmuje również zadania domowe oraz braki zeszytów z pracami domowymi. Nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z aktywności na lekcji.

Brak podręcznika (1 na dwoje uczniów) lub innych koniecznych materiałów (np. atlasu) uniemożliwiający pracę na lekcji jest równoznaczne z nieprzygotowaniem ucznia do zajęć.

6. Znajomość mapy:

Każdy uczeń jest zobowiązany zaliczyć w formie ustnej lub pisemnej opanowanie znajomości mapy z obiektów geograficznych podanych przez nauczyciela na początku roku szkolnego.

7. Prace domowe

Częste braki zadań domowych i zeszytu przedmiotowego (ponad zasadę ustaloną) mogą być odnotowane w dzienniku lekcyjnym znakiem /- / i mogą mieć wpływ na ocenę z zajęć edukacyjnych.

Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Uczeń otrzymuje za swoje osiągnięcia w danym roku szkolnym oceny: śródroczną i roczną. Wystawia je nauczyciel na podstawie ocen cząstkowych ze wszystkich form aktywności ucznia (w tym również aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego, logicznego myślenia, systematyczne przygotowanie do zajęć, zajęcia praktyczne, z tym że oceny za sprawdzianów mają znaczący wpływ na ocenę śródroczną i końcoworoczną) jednak nie jest to średnia arytmetyczna.

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO - GEOGRAFIA

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Wiedza geograficzna. 1) Poznawanie terminologii geograficznej. 2) Zaznajomienie z różnorodnymi źródłami i metodami pozyskiwania informacji geograficznej. 3) Poznanie zróżnicowania środowiska geograficznego, głównych zjawisk i procesów geograficznych oraz ich uwarunkowań i konsekwencji. 4) Poznanie podstawowych relacji między elementami przestrzeni geograficznej (przyrodniczej, społeczno-gospodarczej i kulturowej) w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej. 5) Rozumienie prawidłowości w zakresie funkcjonowania środowiska geograficznego oraz wzajemnych zależności w systemie człowiek – przyroda. 6) Rozumienie zasad racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody i zachowania dziedzictwa kulturowego.

II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 1) Korzystanie z planów, map fizyczno-geograficznych i społeczno-gospodarczych, fotografii, zdjęć lotniczych i satelitarnych, rysunków, wykresów, danych statystycznych, tekstów źródłowych, technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz geoinformacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych. 2) Interpretowanie treści różnych map. 3) Identyfikowanie relacji między poszczególnymi elementami środowiska geograficznego (przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego). 4) Formułowanie twierdzeń o podstawowych prawidłowościach dotyczących funkcjonowania środowiska geograficznego. 5) Ocenianie zjawisk i procesów politycznych, społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce i w różnych regionach świata. 6) Przewidywanie skutków działalności gospodarczej człowieka w środowisku geograficznym. 7) Krytyczne, odpowiedzialne ocenianie przemian środowiska przyrodniczego oraz zmian społeczno-kulturowych i gospodarczych. 8) Wykonywanie obliczeń matematycznych z zakresu geografii fizycznej i społecznoekonomicznej w celu wnioskowania o zjawiskach i procesach geograficznych. 9) Rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie. 10) Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

III. Kształtowanie postaw. 1) Rozwijanie zainteresowań geograficznych, budzenie ciekawości świata. 2) Docenianie znaczenia wiedzy geograficznej w poznawaniu i kształtowaniu przestrzeni geograficznej. 3) Dostrzeganie aplikacyjnego charakteru geografii. 4) Podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody, krajobrazów przyrodniczych i kulturowych oraz osiągnięciami cywilizacyjnymi ludzkości. 5) Rozumienie potrzeby racjonalnego gospodarowania w środowisku geograficznym zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego oraz konieczności rekultywacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych. 6) Przyjmowanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej. 7) Kształtowanie więzi emocjonalnych z najbliższym otoczeniem, regionem oraz krajem ojczystym. 8) Kształtowanie postawy zrozumienia i szacunku dla tradycji, kultury i osiągnięć cywilizacyjnych Polski, własnego regionu i społeczności lokalnej oraz dla ludzi innych kultur i tradycji. 9) Przełamywanie stereotypów i kształtowanie postaw solidarności, szacunku i empatii wobec Polaków oraz przedstawicieli innych narodów i społeczności.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

VII. Podział polityczny i zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego świata: mapa podziału politycznego, system kolonialny i jego rozpad, procesy integracyjne i dezintegracyjne na świecie, konflikty zbrojne i terroryzm, podstawowe wskaźniki rozwoju.

Uczeń: 1) posługuje się mapą podziału politycznego świata do analizy procesów społecznoekonomicznych; 2) wskazuje na mapie obszary kolonialne krajów europejskich w połowie XX w. i podaje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego; 3) dyskutuje na temat wpływu kolonializmu i jego rozpadu na współczesny podział polityczny świata, zróżnicowanie struktur ludnościowych, migracje ludności, występowanie konfliktów zbrojnych i dysproporcje w rozwoju państw; 4) przedstawia przyczyny oraz pozytywne i negatywne skutki integracji politycznej i gospodarczej na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem Unii Europejskiej oraz procesów dezintegracyjnych na wybranych przykładach; 5) wskazuje na mapie miejsca ważniejszych konfliktów zbrojnych i podaje przykłady aktów terrorystycznych w wybranych regionach świata w XXI w.; 6) dyskutuje na temat wpływu mediów na społeczny odbiór przyczyn i skutków konfliktów na świecie na wybranych przykładach; 7) analizuje zróżnicowanie przestrzenne państw świata według wskaźników rozwoju – PKB na jednego mieszkańca, Wskaźnika Rozwoju Społecznego (HDI), Wskaźnika Ubóstwa Społecznego (HPI); 8) porównuje strukturę PKB państw znajdujących się na różnym poziomie rozwoju gospodarczego oraz ocenia strukturę PKB Polski na tle innych krajów.

VIII. Przemiany struktur demograficznych i społecznych oraz procesy osadnicze: rozmieszczenie i liczba ludności, przemiany demograficzne, migracje, zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i religijne, kręgi kulturowe, sieć osadnicza, procesy urbanizacji, rozwój obszarów wiejskich.

Uczeń: 1) wskazuje obszary koncentracji ludności i małej gęstości zaludnienia oraz określa czynniki i prawidłowości w zakresie rozmieszczenia ludności świata; 2) analizuje i wyjaśnia zmiany liczby ludności świata oraz przestrzenne zróżnicowanie wielkości wskaźników: urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego; 3) opisuje etapy rozwoju demograficznego ludności na przykładach wybranych krajach świata oraz ocenia konsekwencje eksplozji demograficznej lub regresu demograficznego w wybranych państwach; 4) rozumie społeczno-kulturowe uwarunkowania zróżnicowania modelu rodziny i poziomu dzietności w różnych regionach świata; 5) omawia przyczyny i konsekwencje procesu starzenia się ludności oraz jego zróżnicowania na świecie; 6) charakteryzuje główne kierunki i przyczyny migracji ludności na świecie; 7) dyskutuje na temat skutków wielkich ruchów migracyjnych dla społeczeństw i gospodarki wybranych państw świata, ze szczególnym uwzględnieniem krajów Europy, w tym Polski; 8) odróżnia uchodźstwo od migracji ekonomicznej oraz opisuje problemy uchodźców, w tym dzieci, na wybranych przykładach z Europy i innych regionów świata; 9) charakteryzuje strukturę narodowościową ludności świata i Polski oraz zróżnicowanie etniczne w wybranych regionach świata; 10) charakteryzuje zróżnicowanie religijne ludności świata i Polski oraz wpływ religii na życie społeczne i gospodarkę; 11) wyróżnia główne kręgi kulturowe, przedstawia wartości wyznawane przez ich społeczności oraz wkład w dziedzictwo kulturowe ludzkości; 12) charakteryzuje zróżnicowanie poziomu rozwoju sieci osadniczej na świecie, wiążąc go ze środowiskiem przyrodniczym i kulturowym oraz etapem rozwoju gospodarczego; 13) określa główne przyczyny i skutki urbanizacji oraz analizuje zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji na świecie i w Polsce; 14) identyfikuje główne

czynniki rozwoju obszarów wiejskich na świecie oraz wyjaśnia przyczyny depopulacji niektórych wsi w Polsce; 15) korzysta z map cyfrowych dostępnych w internecie w analizie sieci osadniczej wybranych regionów świata.

IX. Uwarunkowania rozwoju gospodarki światowej: rola poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju cywilizacyjnym, procesy globalizacji, współpraca międzynarodowa, gospodarka oparta na wiedzy, społeczeństwo informacyjne.

Uczeń: 1) wyjaśnia przyczyny i formułuje twierdzenia o prawidłowościach w zakresie zmiany roli sektorów gospodarki (rolnictwa, przemysłu i usług) w rozwoju cywilizacyjnym dla wybranych krajów świata, w tym Polski; 2) charakteryzuje przejawy procesów globalizacji w aspekcie gospodarczym, społecznym i politycznym, dyskutuje na temat skutków tego procesu dla Polski i podaje ich przykłady na podstawie własnych obserwacji; 3) analizuje strukturę i kierunki międzynarodowej wymiany towarowej, ocenia miejsce i strukturę handlu zagranicznego Polski oraz uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad sprawiedliwego handlu; 4) charakteryzuje główne cechy gospodarki opartej na wiedzy i czynniki wpływające na jej innowacyjność i rozwój w Polsce oraz innych krajach świata; 5) wykazuje znaczenie kapitału ludzkiego w rozwoju gospodarczym; 6) dyskutuje na temat przejawów i skutków kształtowania się społeczeństwa informacyjnego.

X. Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo: czynniki rozwoju rolnictwa, struktura użytków rolnych, obszary upraw i chów zwierząt, leśnictwo, rybactwo (morskie i śródlądowe, akwakultura).

Uczeń: 1) wyjaśnia wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój rolnictwa na świecie; 2) porównuje strukturę użytków rolnych w Polsce z wybranymi krajami świata; 3) wyjaśnia zasięg geograficzny głównych upraw i chowu zwierząt na świecie; 4) wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości na świecie i w Polsce, przedstawia wielorakie wartości lasu oraz uzasadnia konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami leśnymi; 5) wyjaśnia rozmieszczenie głównych łowisk oraz dyskutuje na temat możliwości wykorzystania zasobów biologicznych morza i wód śródlądowych, rozwoju akwakultury w kontekście zachowania równowagi ekosystemów wodnych.

XI. Przemysł: czynniki lokalizacji, przemysł tradycyjny i zaawansowanych technologii, deindustrializacja i reindustrializacja, struktura produkcji energii i bilans energetyczny, zmiany wykorzystania poszczególnych źródeł energii, dylematy rozwoju energetyki jądrowej.

Uczeń: 1) wyjaśnia zmieniającą się rolę czynników lokalizacji przemysłu oraz ich wpływ na rozmieszczenie i rozwój wybranych działów przemysłu; 2) porównuje cechy przemysłu tradycyjnego i przemysłu zaawansowanych technologii oraz analizuje gospodarcze i społeczne korzyści rozwoju nowoczesnego przemysłu; 3) analizuje przebieg i konsekwencje procesów deindustrializacji w wybranych państwach świata oraz uzasadnia rolę procesów reindustrializacji na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem Europy i Polski; 4) charakteryzuje zmiany w strukturze zużycia energii, z uwzględnieniem podziału na źródła odnawialne i nieodnawialne oraz porównuje strukturę produkcji energii w Polsce ze strukturą w innych krajach; 5) ocenia stan i zmiany bilansu energetycznego świata i Polski, przedstawia skutki rosnącego zapotrzebowania na energię, jego wpływ na środowisko geograficzne oraz uzasadnia konieczność podejmowania działań na rzecz

ograniczania tempa wzrostu zużycia energii; 6) dyskutuje na temat pozytywnych i negatywnych skutków stosowania odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii; 7) analizuje wykorzystanie energetyki jądrowej na świecie, dyskutuje na temat problemów związanych z jej rozwojem oraz rozumie potrzebę społecznej debaty nad decyzją o wykorzystaniu jej w Polsce.

XII. Usługi: zróżnicowanie sektora usług, rola usług komunikacyjnych, edukacyjnych, finansowych i turystycznych oraz wymiany towarowej w rozwoju społeczno-gospodarczym, rodzaje transportu, atrakcyjność regionów turystycznych świata.

Uczeń: 1) charakteryzuje zróżnicowanie sektora usługowego, analizuje jego strukturę w Polsce i innych wybranych państwach świata; 2) przedstawia stopień zaspokojenia potrzeb na usługi podstawowe i wyspecjalizowane w państwach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego; 3) wyjaśnia znaczenie usług komunikacyjnych (transportu i łączności), edukacyjnych, finansowych i turystycznych oraz handlowej wymiany towarowej w rozwoju społeczno-gospodarczym świata; 4) przedstawia zalety i wady różnych rodzajów transportu oraz charakteryzuje uwarunkowania ich rozwoju w wybranych państwach świata, w tym w Polsce; 5) na podstawie zebranych informacji, danych statystycznych i map formułuje wnioski dotyczące atrakcyjności wybranych regionów turystycznych świata.

XIII. Człowiek a środowisko geograficzne – konflikty interesów: wpływ działalności człowieka na atmosferę, na przykładzie smogu, inwestycji hydrologicznych na środowisko geograficzne, rolnictwa, górnictwa i turystyki na środowisko geograficzne, transportu na warunki życia i degradację środowiska przyrodniczego, zagospodarowania miast i wsi na krajobraz kulturowy, konflikt interesów człowiek – środowisko, procesy rewitalizacji i działania proekologiczne.

Uczeń: 1) wykazuje na przykładzie wybranych miejscowości wpływ działalności człowieka na powstawanie smogu typu londyńskiego i fotochemicznego oraz na podstawie dostępnych źródeł podaje przyczyny i proponuje sposoby zapobiegania powstawaniu tego zjawiska; 2) ocenia wpływ wielkich inwestycji hydrologicznych (np. Zapory Trzech Przełomów na Jangcy, Wysokiej Tamy na Nilu, zapory na rzece Omo zasilającej Jezioro Turkana) na środowisko geograficzne; 3) analizuje na przykładach ze świata i Polski wpływ działalności rolniczej, w tym płodozmianu i monokultury rolnej, chemizacji i mechanizacji rolnictwa, melioracji i nadmiernego wypasu zwierząt na środowisko przyrodnicze; 4) wyjaśnia wpływ górnictwa na środowisko przyrodnicze na przykładzie odkrywkowych i głębinowych kopalni w Polsce i na świecie oraz dostrzega konieczność rekultywacji terenów pogórnich; 5) analizuje wpływ dynamicznego rozwoju turystyki na środowisko geograficzne oraz podaje możliwości stosowania w turystyce zasad zrównoważonego rozwoju; 6) ocenia wpływ transportu na warunki życia ludności i środowisko przyrodnicze; 7) analizuje przykłady degradacji krajobrazu kulturowego miast i terenów wiejskich, wyjaśnia rolę planowania przestrzennego w jego kształtowaniu i ochronie oraz wskazuje możliwości działań własnych służących ochronie krajobrazów kulturowych Polski; 8) identyfikuje konflikty interesów w relacjach człowiek – środowisko i rozumie potrzebę ich rozwiązywania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju; 9) podaje przykłady procesów rewitalizacji obszarów zdegradowanych i proekologicznych rozwiązań w działalności rolniczej, przemysłowej i usługowej, podejmowanych na wybranych obszarach, w tym cennych przyrodniczo; 10) przyjmuje postawę współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Ziemi.

***Wszystkie kwestie, które nie zostały ujęte w Przedmiotowych Zasadach
Oceniania z geografii regulują Wewnętrzne Zasady Oceniania
zawarte w Statucie Szkoły.***